

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/209193-369285

op de op 31 oktober 2023 ontvangen aanvraag van BrabantWonen te 's-Hertogenbosch om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de sloop en nieuwbouw aan de Zuid-Willemsvaart 95, 5211 SC te 's-Hertogenbosch.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
9 januari 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 31 oktober 2023 hebben wij van BrabantWonen een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van sloop en nieuwbouw, uit te voeren aan de Zuid-Willemsvaart 95, 5211 SC te 's-Hertogenbosch.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan BrabantWonen, Graafseweg 294, 5213 AS te 's-Hertogenbosch, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 maart 2024 tot en met 1 maart 2029;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Aanvullend ecologisch onderzoek. Zuid-Willemsvaart 95, 's-Hertogenbosch. (2023) Van den Berg, J.J.R.M., rapportnummer 18847.002, versie D2 d.d. 5 september 2023. Hierna: "het nader onderzoek".
 - Activiteitenplan realisatie sociale huurwoningen. Zuid-Willemsvaart 95, 's-Hertogenbosch. (2023) Van den Berg, J.J.R.M., rapportnummer 18847.003, versie D1 d.d. 20 oktober 2023. Hierna: "het activiteitenplan".
 - Aanvullende gegevens van 7 december 2023.
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie en opzet van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	9
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	9
1.1 <i>Inwerkingtreding Omgevingswet</i>	9
1.2 <i>Overgangsrecht Omgevingswet</i>	9
1.3 <i>Beschermingsregimes</i>	9
1.4 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	10
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	10
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	10
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	10
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	10
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	10
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	11
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	12
3. Conclusie.....	14
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	15
Bijlage 2. Locatie en opzet van de mitigerende maatregelen.....	16
Bijlage 3. Toekomstige situatie	17
bijlage 4. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	18

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 7 december 2023.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: "de ecooloog") op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:
https://www.brabant.nl/applicaties/producten/beschermde_dieren_en_planten_6553

Specifieke voorschriften

10. De 8 te realiseren permanente voorzieningen in de nieuwbouw dienen een gelijkwaardige spreiding en tussenliggende afstand te hebben zoals in de huidige situatie. Er dient minimaal één voorziening in elke windrichting te worden gerealiseerd.
11. De locatie van de te realiseren permanente voorzieningen dienen te worden vastgelegd in het ecologisch werkprotocol en/of het logboek.
12. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes van paarverblijfplaatsen conform het Kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).
13. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare winterperiode (15 oktober tot 1 april).
14. Voor het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast.
15. Het verwijderen van tijdelijke voorzieningen mag slechts plaatsvinden binnen de ontheffingsperiode. Indien een tijdelijke voorziening buiten de ontheffingsperiode verwijderd zal worden, dan kan dat enkel plaatsvinden met een aanvullende ontheffing, die daartoe zal moeten worden aangevraagd en waarvoor het noodzakelijke onderzoek zal moeten worden uitgevoerd.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 31 oktober 2023 hebben wij van BrabantWonen een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

De aanvraag is op 7 december 2023 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/209193.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Crisis- en herstelwet (Chw)

Omdat de herontwikkeling aan de Zuid Willemsvaart 95 een project betreft krachtens afdeling 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening of een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan, het inpassingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, ten behoeve van de bouw van meer dan 11 woningen in een aaneengesloten gebied Hof de herstructurering van woon- en werkgebieden, is op grond van artikel 1.1, eerste lid, onder a, in samenhang met categorie 3.1 van bijlage I van de Crisis- en herstelwet, deze wet van toepassing.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

Deze aanvraag is niet getoetst aan het onderdeel Natura 2000 van de Wnb. Mogelijk is hiervoor ook een vergunningplicht op grond van de Wnb aan de orde. Als dit het geval is dient de aanvrager ook deze bij de provincie aan te vragen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Inwerkingtreding Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met deze wet voegt de overheid de regels voor de fysieke leefomgeving samen. De Wet natuurbescherming is opgegaan in de Omgevingswet, met de Aanvullingswet natuur en het Aanvullingsbesluit natuur.

Met het ingaan van de Omgevingswet veranderen onder meer de benamingen van wetsinstrumenten. Zo is bijvoorbeeld de benaming voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (artikelen 3.3, 3.8 en 3.10) gewijzigd naar een omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet (artikel 5.10, eerste lid, onder e). U kunt meer lezen over soortenbescherming onder de Omgevingswet op de volgende website <https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/activiteiten-natuur/flora-en-fauna-activiteit/>

1.2 Overgangsrecht Omgevingswet

Voor uw aanvraag is overgangsrecht van toepassing. Dit betekent dat het oude recht van toepassing is voor uw aanvraag tot het besluit onherroepelijk is. De reden hiervoor is dat de aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Dit overgangsrecht staat beschreven in artikel 2.9, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

1.3 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.4 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen de sloop van het voormalig 'Groot ziekgasthuis' waarna op deze locatie circa 150 sociale- en middenhuur woningen worden gerealiseerd van circa 40-80 m² per stuk. Een omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportage van het nader onderzoek in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 7 december 2023.

Op 18 mei 2022 heeft een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2022 en 2023, conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

Gedurende het aanvullend onderzoek naar paarverblijfplaatsen werd aan de oostzijde van het gebouw 2 keer een aantikkende gewone dwergvleermuis waargenomen, op dezelfde locatie. Dit duidt op de aanwezigheid van een paarverblijfplaats op deze plek. Gedurende twee veldbezoeken in de paarperiode zijn ook baltsgeluiden waargenomen afkomstig van de westzijde van de bebouwing. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat zich aan de westzijde van het gebouw op de onderzoekslocatie eveneens een paarverblijfplaats bevindt. In het plangebied zijn in totaal 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis; worden vernield en gewone dwergvleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

Locatie

Het project is locatie gebonden. Een ziekenhuis is op deze locatie vanuit gemeentelijk beleid niet langer gewenst. Gezien de huidige woningnood is derhalve in samenwerking met de gemeente 's-Hertogenbosch overeengekomen dat op deze locatie een toevoeging van 150 wooneenheden zal worden gerealiseerd.

Inrichting en werkwijze

Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen en de hedendaagse woningnorm (zie Bouwbesluit, 2012), is het noodzakelijk de sloop uit te voeren. Renovatie is geen alternatief omdat het huidige appartementencomplex ook middels grootschalige renovatie niet meer op het gewenste

kwaliteitsniveau en duurzaamheidspeil te krijgen is. Alvorens een sloopbesluit is genomen, is de afweging gemaakt om de bebouwing te behouden en transformeren naar 150 wooneenheden. Het jaren '60 complex is echter opgebouwd uit een betonnen skelet met per verdieping zeer kleine wooneenheden (circa 2,2 meter x 7 meter), gescheiden door betonconstructies en een betonnen middenkern met badkamers, keukens en liften. De huidige verdiepingshoogte is ca 2,25m. Om te voldoen aan de hedendaagse woonnorm (zie Bouwbesluit, 2012), voldoet het bestaande gebouw op geen enkele wijze. De aanpassingen die benodigd zijn om wooneenheden van 43 m² à 80 m² gebruikersoppervlakte te realiseren met een verdiepingshoogte hoger dan 2,25 m, zijn dermate ingrijpend dat het betonskelet geheel aangepast moet worden. Amoveren en nieuwbouw is daarom de meest efficiënte oplossing.

Bij de werkwijze worden maatregelen genomen om het doden, verwonden en onnodig verstoren van vleermuizen te voorkomen. De gekozen werkwijzen brengen de gunstige staat van instandhouding niet in het geding en beperken de verstoring tot een minimum. De voorgestelde maatregelen zorgen voor het voldoen aan de zorgplicht en zorgvuldig handelen. Bij de toekomstige inrichting wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van vleermuizen. De groeninrichting blijft in de nieuwe situatie gelijk. Tevens zijn er voldoende gebouwen in de omgeving van de projectlocatie gelegen die mogelijkheden bieden voor vleermuizen om naar uit te wijken. Dit maakt dat het tijdelijk wegnemen van verblijfplaatsen een minimale invloed zal hebben op de soorten. Daarnaast zullen nieuwe verblijfplaatsen gerealiseerd worden in het nieuwbouw appartementencomplex in de vorm van inmetsekkasten.

<omschrijving van de afgewogen alternatieven wat betreft planning, inrichting, fasering in ruimte en tijd, e.d.>

Planning

Vanwege de functie van de paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis dient het ongeschikt maken van de bebouwing, alvorens over te gaan op de werkzaamheden, uitgevoerd te worden in de minst kwetsbare periode van half april tot half mei of van september tot half oktober. Door het wijzigen van de planning is het niet mogelijk om het vernielen van de verblijfplaatsen te voorkomen.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en met inbegrip voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

De aanleiding voor de nieuwbouw op de onderzoekslocatie betreft de herontwikkeling van het voormalige ziekenhuis 'Groot Ziekengasthuis'. 's-Hertogenbosch heeft in 2011 op één locatie een nieuw ziekenhuis gekregen, waardoor de twee ziekenhuislocaties 'Carolus Ziekenhuis' en 'Groot Ziekengasthuis', overbodig waren en verkocht zijn aan ontwikkelende partijen. Het voormalige 'Carolus Ziekenhuis' heeft al plaats gemaakt voor nieuwbouwwoningen en hetzelfde staat gepland voor het 'Groot Ziekengasthuis'. Het bestaande flatgebouw is een onderdeel van het voormalige 'Groot Ziekengasthuis' in het centrum van 's-Hertogenbosch en werd bewoond door verpleegsters in opleiding en verpleegsters die (nog) geen woning hadden. Met het verhuizen van het 'Groot Ziekengasthuis' is de functie van het flatgebouw vervallen. De nieuwe ontwikkelaar van het ziekenhuis heeft deze locatie van het flatgebouw aangewezen als locatie voor sociale woningbouw en heeft de locatie verkocht aan woningcorporatie BrabantWonen. In samenwerking met de gemeente 's-Hertogenbosch is overeengekomen dat op deze locatie circa 150 wooneenheden gerealiseerd worden en betreft sociale- en middenhuur appartementen. Door de realisatie van

wooneenheden wordt een bijdrage geleverd om de huidige woningnood, voornamelijk wat betreft de sociale en middenhuur appartementen, op te lossen. Gezien de opbouw van het gebouw is sloop en nieuwbouw de enige wijze om aan de grote woningvraag te kunnen voldoen, zeker als het gaat om wooneenheden die voldoen aan de hedendaagse eisen.

Daarnaast is asbest aangetroffen in het flatgebouw en is de verwijdering ervan van groot openbaar belang. Dit aangezien het vrijkomen van asbest gezondheidsklachten kan opleveren als asbestose, asbest gerelateerde longkanker, pleurale plaques en mesothelioom. Door de afvoering van asbesthoudend materiaal wordt voorkomen dat deze asbest ooit nog vrij kan komen in de omgeving.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In de aanvraag, het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 7 december 2023 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

- Op 2 februari 2023 zijn 8 tijdelijke kasten van type VMTH1 (Unitura) geplaatst ter vervanging van de 2 aangetroffen paarverblijfplaatsen.
- De kasten voldoen daarmee aan de gewenningsperiode van de gewone dwergvleermuis.
- De kasten zijn geplaatst op ten minste 3 meter vrije uitvliegruimte, zijn onverlicht en binnen 200 meter van de bestaande verblijfplaatsen.
- De kasten zijn op minimaal 3 meter afstand tussen elkaar geplaatst.
- De kasten zijn geplaatst op kopgevels van bebouwing in de omgeving op diverse windrichtingen om verschillende microklimaten aan te bieden.

Ongeschikt maken

- Voorafgaand aan de sloop wordt de flat ongeschikt gemaakt.
- Dit gebeurt door het plaatsen van exclusion flaps op invliegopeningen, zoals bij ruimtes onder de daktrim en ruimtes bij kozijnen en op eventuele overige openingen richting de spouw.
- De ruimtes rond deze exclusion flaps worden met niet-expanderende materialen als rugvulling dichtgezet.
- Naast de aangetroffen verblijfplaatsen worden ook andere potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen ongeschikt gemaakt.
- Het ongeschikt maken wordt enkel uitgevoerd in de minst kwetsbare periode en bij geschikte weersomstandigheden (avondtemperatuur van minstens 10 graden, windkracht onder de 5 beaufort en bij droog weer of licht motregen).
- De minst kwetsbare periode is in dit geval globaal van half april tot half mei en van september tot half oktober.
- Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen mag de temperatuur gedurende de avond niet minder dan 10 graden bedragen.
- Wanneer de sloop van het flatgebouw in de kwetsbare periode gepland staat, dan wordt het ongeschikt maken voorafgaand aan een kwetsbare periode uitgevoerd.

Controlerende

- Na het ongeschikt maken en voor de aanvang van de sloop zal een controlerende plaatsvinden om de afwezigheid van vleermuizen vast te stellen.

- De controlerende zal minimaal 3 dagen na het ongeschikt maken gebeuren en bij geschikte weersomstandigheden conform het Vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 2021).
- Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden, zal de controlerende tussen 1 september en 15 oktober worden uitgevoerd. Indien de weersomstandigheden nog voldoen aan de eisen uit het Vleermuisprotocol dan kan de controlerende ook nog na 15 oktober worden uitgevoerd.
- Er zal pas gestart worden na expliciete toestemming van de ecooloog.

Tijdens de werkzaamheden

- Tijdens de werkzaamheden zal rekening worden gehouden met omliggende verblijfplaatsen van vleermuizen, in dit geval de zomerverblijfplaats onder de dakrand van het hoekappartement aan de Bloemenkamp, grenzend aan de zuidwestzijde van de onderzoekslocatie. De aanvliegroute van 3 meter rondom de verblijfplaats zal ten allen tijden vrij blijven.
- Ook wordt er rekening gehouden met de bommenrij langs de Bloemenkamp, welke dient als vliegroute voor vleermuizen.
- Om verstoring op de nabijgelegen verblijfplaats en vliegroutes te voorkomen zal eventuele (bouw)verlichting richting deze verblijfplaats en vliegroute vermeden worden, zowel tijdens de bouw- als de gebruikersfase.
- Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk direct stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen zal hierbij geraadpleegd worden.

Alternatieve permanente verblijfplaatsen

- Voor het verloren gaan van de verblijfplaatsen worden ten minste 8 permanente voorzieningen in de nieuwbouw gerealiseerd (zie bijlage 3, figuur 4).
- De nieuwe verblijfplaatsen worden ten minste 80 cm hoog en 50 cm breed.
- De uitvliegopeningen van de voorzieningen zullen ten minste op 3 meter hoog in de gevel geplaatst worden met een vrije uitvliegruimte onder de voorziening en zonder verlichting.
- De voorzieningen worden gerealiseerd door het inbouwen van geschakelde vleermuiskasten op verschillende windrichtingen. De exacte locaties van de voorzieningen worden te zijner tijd afgestemd.
- De voorzieningen worden gerealiseerd door 2 kasten van type IB VL 06 te schakelen met 4 kasten van type IB VL 07 van Vivara Pro. In totaal worden er dan 16 kasten van type IB VL 06 toegepast en 32 kasten van type IB VL 07.

De locaties van de tijdelijke voorzieningen en de opzet van de permanente voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Alternatieve permanente verblijfplaatsen

- De 8 te realiseren permanente voorzieningen in de nieuwbouw dienen een gelijkwaardige spreiding en tussenliggende afstand te hebben zoals in de huidige situatie. Er dient minimaal één voorziening in elke windrichting te worden gerealiseerd. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat er een veelvoud aan diverse microklimaten in de nieuwe situatie voor vleermuizen beschikbaar is.
- De locatie van de te realiseren permanente voorzieningen dienen te worden vastgelegd in het ecologisch werkprotocol en/of het logboek. Dit voorschrift wordt opgenomen zodat de uitvoering van de permanente voorzieningen handhaafbaar is.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

- De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes van paarverblijfplaatsen conform het Kennisdocument (BIJ12, 2017). Dit voorschrift wordt opgenomen om te zorgen dat de vleermuizen tijdens de gewenningsperiode van de permanente voorzieningen ook nog gebruik kunnen maken van de tijdelijke voorzieningen.
- Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare winterperiode (15 oktober tot 1 april). Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat vleermuizen in de winter extra energie nodig hebben doordat ze op zoek moeten naar een andere verblijfplaats.
- Voor het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast. Dit voorschrift wordt opgenomen zodat vleermuizen niet onnodig gestoord worden.
- Het verwijderen van tijdelijke voorzieningen mag slechts plaatsvinden binnen de ontheffingsperiode. Indien een tijdelijke voorziening buiten de ontheffingsperiode verwijderd zal worden, dan kan dat enkel plaatsvinden met een aanvullende ontheffing, die daartoe zal moeten worden aangevraagd en waarvoor het noodzakelijke onderzoek zal moeten worden uitgevoerd. Dit voorschrift wordt opgenomen zodat een negatief effect op de gewone dwergvleermuis ook later wordt voorkomen.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie van het plangebied aan de Zuid-Willemsvaart 95 te 's-Hertogenbosch. De activiteiten vinden plaats binnen het omstippellijnde gebied.

BIJLAGE 2. LOCATIE EN OPZET VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen aan de Kasterenwal en de Gervenstraat.

IB VL 07	IB VL 07	IB VL 07
IB VL 06	IB VL 07	IB VL 06

Figuur 3. Opzet geschakelde kasten om verblijfplaats van ten minste 80 cm hoog bij 50 cm breed te creëren.

BIJLAGE 3. TOEKOMSTIGE SITUATIE

Figuur 4. Toekomstige situatie onderzoekslocatie.

BIJLAGE 4. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten
 Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/209193
 Naam initiatief sloop en nieuwbouw aan de Zuid-Willemsvaart 95
 Ontheffingsperiode voor de periode van 1 maart 2024 tot en met 1 maart 2029
 Ontheffinghouder BrabantWonen
 Naam aanvrager
 Adres
 PC-Woonplaats

Gegevens

werkzaamheden:

Contactpersoon uitvoering
 werkzaamheden
 Telefoonnummer (vast)
 Telefoonnummer (mobiel)
 Ecoloog betrokken bij
 uitvoering
 Locatie(s) werkzaamheden

Datum gereedkomen
 compensatiemaatregelen

Datum start
 werkzaamheden

Overzicht planning
 werkzaamheden

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	
-------------	--	--

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, BrabantWonen, Zuid-Willemsvaart 95, 5211 SC, 's-Hertogenbosch, Z/209193

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 9 januari 2024 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/209193-369285) aan BrabantWonen, Graafseweg 294, 5213 AS te 's-Hertogenbosch voor de sloop en nieuwbouw aan de Zuid-Willemsvaart 95, 5211 SC te 's-Hertogenbosch. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 maart 2024 tot en met 1 maart 2029.

Op dit besluit is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 11 januari 2024 tot en met 21 februari 2024 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> onder 'officiële bekendmakingen'.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/209193 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, januari 2023